

УТВЪРЖДАВАМ:

АСЕН ДАСКАЛОВ

Областен управител на Област Габрово

Председател на областната епизоотична комисия на Област Габрово

ПРОТОКОЛ №1/2026 г.

**ОТ
ПРОВЕДЕНО ЗАСЕДАНИЕ
НА ОБЛАСТНАТА ЕПИЗОТИЧНА КОМИСИЯ**

На **24.03.2026 г.** в Заседателната зала на Областна администрация Габрово, бе проведено заседание на Областната епизоотична комисия.

Дневният ред на заседанието бе следния:

**ДНЕВЕН РЕД
за заседание на Областната епизоотична комисия (ОЕК) – област Габрово**

1. Запознаване с усложнената епизоотична обстановка: Представяне на реалната опасност от навлизане на заболяванията шап и шарка по преживните животни, както и информация за констатираните огнища в съседни държави (шап в Кипър и шарка в Гърция). Обсъждане на рисковете от векторно-предавани заболявания (болестта "син език").
2. Анализ на риска за област Габрово и мерки за засилен контрол: Обсъждане на проблема с нелегалния транспорт на живи животни от Южна България и транзитния трафик през планинските проходи. Координация между ОДБХ, МВР и РДГ за контрол по пътищата и в горските територии.
3. Превенция преди предстоящите празници (Великден и Гергьовден): Мерки срещу нерегламентираната търговия с животни, нелегалното клане и контрол в търговската мрежа за месо.
4. Екологични и логистични мерки при управление на кризи:

- Определяне и утвърждаване на резервни терени за загробване на животински трупове при евентуална зараза (съгласувано с РИОСВ и Басейнова дирекция).
- Определяне на подходящи общински места за временно задържане на заловени животни при нелегална търговия.
- Планиране и стартиране на дезинсекционни мероприятия (пръскане срещу комари) на територията на общините.

5. Информационни кампании и биосигурност във фермите:

6. Разни.

На заседанието присъстваха 22 представители на институциите, включени в комисията, с право на глас.

Заседанието имаше кворум и можеше да започне.

Председател: Асен Даскалов – Областен управител на област Габрово.

Присъстващи:

- д-р Светослав Спасов – директор на ОДБХ Габрово;
- Мария Кръстева – заместник областен управител;
- Юлия Живкова – Директор АКРРДС Областна администрация Габрово;
- д-р Васил Петров – началник отдел „Здравеопазване на животните“ към ОДБХ Габрово;
- д-р Николай Пенчоков - РЗИ Габрово;
- Жасмина Лазарова – зам.-кмет на община Трявна;
- Димитър Но жаров – служител по сигурност на информацията и ОМП, община Севлиево (представляващ зам.-кмета Красимира Йорданова);
- Юлия Господинова – Областно пътно управление Габрово;
- Васил Станев – сектор „Икономическа полиция“ ОД на МВР Габрово;
- Пламен Генчев – Директор на РДПБЗН;
- д-р Мирослав Милев – председател на ЛРС „Бедек“ Трявна;
- Виолета Тодорова – Басейнова дирекция „Дунавски район“ Плевен;
- Мария Николова – община Трявна;
- Андрияна Узунова – РИОСВ Велико Търново;
- Искра Маджарска – главен експерт, община Габрово;
- Росен Радев – ТП ДГС Плачковци;
- Милица Ангелова – ТП ДГС Габрово;
- Юлиан Иванов – Директор – ТП ДЛС „Росица-Севлиево“;
- Ясен Иванов РДГ Велико Търново;
- Христо Башев – главен експерт Областна администрация Габрово

ОТКРИВАНЕ НА ЗАСЕДАНИЕТО Заседанието бе открито от областният управител Асен Даскалов, който подчерта, че целта на срещата е защитата на здравето на хората, местното животновъдство и икономиката на областта. Той призовава ветеринарномедицинските мерки да не се политизират покрай предстоящите избори. Основен повод за комисията е сериозната опасност от навлизане на заразни заболявания като шап и шарка, както и засиленият риск от нелегален транспорт на живи животни преди предстоящите празници (Великден и Гергьовден). Дневният ред на заседанието бе подложен на гласуване и бе единодушно с 22 гласа ЗА.

1. Запознаване с усложнената епизоотична обстановка (опасност от шап и шарка).
2. Анализ на риска за област Габрово и мерки за засилен контрол (борба с нелегалния транспорт).

3. Превенция преди предстоящите празници Великден и Гергьовден.
4. Екологични и логистични мерки при управление на кризи (терени за загробване, места за задържане на животни, дезинсекция).
5. Информационни кампании и биосигурност във фермите.
6. Разни.

ХОД НА ЗАСЕДАНИЕТО ПО ТОЧКИ:

По Точка 1 и 2: Епизоотична обстановка и контрол на нелегалния транспорт Д-р Петров и д-р Спасов от ОДБХ информираха присъстващите, че обстановката в Европа и съседните страни е изключително динамична.

- **Шарка по дребните преживни:** Има 5 активни огнища в област Пловдив, която остава затворена за движение на животни.
- **Чума:** Заради проблема с приключване на огнищата има наложена забрана за износ на живи дребни преживни животни за ЕС.
- **Шап:** Заболяването е постоянно налично в Турция, констатирани са 42 огнища в Кипър и 2 на гръцкия остров Лесбос. Болестта се предава лесно, засяга всички чифтокопитни и е опасна и за хората (зооантропоноза). Ваксинацията в ЕС е забранена, тъй като се използват живи вируси, които могат да мутират.

Основен проблем за разпространението е **нелегалната търговия с животни (т.нар. "джамбази")** от Южна към Северна България. ОДБХ и МВР извършват масирани проверки на критични пунктове (пътища, проходите Шипка и Хаинбоаз, животновъдни обекти). Търговците нарушители обаче използват пилотни коли и мобилни приложения, за да заобикалят полицейските постове (КПП-тата). Отправена е молба към кметовете на населени места и Икономическа полиция за активно съдействие и подаване на сигнали при засичане на нерегламентирани търговци.

По Точка 3: Превенция преди Великден и Гергьовден Във връзка с празниците се акцентира върху безопасността на храните. Абсолютно е забранена продажбата на живи животни на кооперативните пазари. Констатирани са масови измами на общинските пазари – прекупвачи продават купена от магазина продукция (вкл. турски млечни продукти) като "домашни". Даден е пример за мляко, което се продава на пазара, но се оказва смес от 50% краве мляко и 50% разтворено сухо мляко за телета.

По Точка 4: Екологични и логистични мерки (Кризисна ситуация) Обсъдени са три основни нерешени проблема:

1. **Терени за загробване на трупове:** Държавната помощ за изгаряне на животински трупове (в инсинератори/екарисажи) е спряна от няколко седмици. Фермерите трябва да плащат сами, поради което събират огромни количества трупове в обектите си (особено в община Севлиево, която генерира 80% от трупния добив в областта). Липсват одобрени общински терени за загробване, тъй като изискванията на Басейнова дирекция са изключително рестриктивни – релефът на Габрово е планински и карстов, с множество подпочвени и повърхностни води, което прави намирането на безопасен терен почти невъзможно. Предлага се общините писмено да инициират искане за промяна в нормативната уредба (*НАРЕДБА № 3 ОТ 27 ЯНУАРИ 2021 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА СТРАНИЧНИ ЖИВОТИНСКИ ПРОДУКТИ И НА ПРОДУКТИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ТЯХ, ИЗВЪН ОБЕКТИТЕ, РЕГИСТРИРАНИ В ОБЛАСТНИТЕ ДИРЕКЦИИ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ*), така че тежестта за осигуряване на терени/инсинератори да падне върху самите бизнес оператори, а не върху данъкоплатците.
2. **Места за задържане на нелегално превозвани животни:** Общините Севлиево и Дряново имат някакви варианти за заградени места, но за останалите общини въпросът

5300 Габрово, пл. "Възраждане" № 5
тел. 066/800 200, факс 066/800 201
e-mail: governor@gb.government.bg
<http://www.gb.government.bg>

не е решен. Изисква се осигуряване на терен, храна, вода и хуманно отношение към задържаните животни.

3. **Дезинсекция (пръскане срещу комари):** Обсъжда се предстоящото пръскане по общини. ОДБХ настоява графициите да се съгласуват с тях и с пчеларите, за да се предпазят пчелите от отравяне. Представителят на община Габрово – Искра Маджарска обръща внимание, че освен общинските терени, трябва да се намери начин да бъдат напръскани и държавните/частните язовири (напр. около Гергини, Гарван, Колчовци), където също има риск за населението.

По Точка 5 и 6: Информационни кампании и Разни Интересът на фермерите към обучителни срещи е нулев, затова ОДБХ планира да използва предстоящите срещи за земеделски плащания (на 17 април), за да ги информира за биосигурността и болестите. Обсъден е и проблемът със свободно скитащите неидентифицирани животни по пътищата.

РЕШЕНИЯ

**на Областната епизоотична комисия – Габрово
(на основание чл. 8, ал. 1 и 4 от Правилника за организацията и дейността на Областната епизоотична комисия)**

I. Към кметовете на общини на територията на област Габрово:

1. Свикване на ОБЕК: Да свикат общинските епизоотични комисии в срок до 03.04.2026 г., като на заседанията задължително да бъдат поканени собствениците на ферми за отглеждане на преживни животни и свине.
2. Терени за загробване: Да извършат спешна ревизия на общинския поземлен фонд. Да изготвят и предоставят в ОБЕК обобщени таблици (с координати и характеристики) на потенциални терени за загробване на животни. Терените да бъдат представени за предварително съгласуване и оглед от РИОСВ и Басейнова дирекция.
3. Места за задържане: Да определят подходящи общински терени/обекти за временно задържане на заловени живи животни, обект на нелегална търговия или свободно скитащи такива, съгласно законовите им задължения за справяне с безстопанствените животни.
4. Дезинсекция: Да стартират максимално рано процедурите и изпълнението на пръсканията срещу комари на територията на общините.
5. Информационна кампания: Да организират разяснителна кампания чрез кметовете на кметства и кметските наместници, разпространявайки брошури за болестите "син език", шап и шарка.
6. Сигнална дейност: Да инструктират кметските наместници да подават незабавни сигнали до ОДБХ или МВР при забелязване на МПС и лица, обикалящи населените места с цел нерегламентирана търговия с животни.

II. Към Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) – Габрово:

1. Обучения: Да организират спешни обучения за животновъдите в областта за разпознаване на клиничните признаци на шап и шарка, и за реда за незабавно уведомяване на властите при съмнение.
2. Извънреден контрол: Да извършат извънредни проверки в животновъдните обекти (едри/дребни преживни и свине), с фокус върху мерките за биосигурност и съответствието на идентификацията на животните с данните във ВетИС.
3. Защита на потребителите: Да засилят стриктния контрол в търговската мрежа за месо преди празниците. Да следят стриктно дали замразеното/размразеното месо се предлага с ясно обозначена дата на първоначалното му замразяване и дата на размразяване.

4. **Забрана за тържища:** Да не допускат провеждането на нерегламентирани пазари и изложби за животни преди празниците Великден и Гергьовден.

III. Към ОДМВР – Габрово:

1. **Пътен контрол:** Да засилят контрола по републиканската пътна мрежа (с приоритет проходите Шипка и Хаинбоаз) за нерегламентирано придвижване на животни от Южна България и съседни държави. При констатиране на нарушения, незабавно да се уведомява ОДБХ.

2. **Съвместни акции:** Да оказват съдействие на ОДБХ и кметовете на общини при установяване на незаконни кланици и при акции за залавяне на свободно скитащи животни.

IV. Към Регионална дирекция по горите Велико Търново, ДГС/ДЛС и Ловно-рибарските дружества:

1. **Обходи на терен:** Директорите на ДГС/ДЛС да инструктират горските служители за засилен обход на горските територии и черните пътища за наличие на незаконно транспортиране на животни или нерегламентирано изхвърлени животински отпадъци.

2. **Надзор на диви животни:** Ловните дружинки и горските служители да извършват засилен надзор при популацията от възприемчиви диви животни (диви свине, сърни, елени, муфлони), за мъртви такива или с промени в поведението

3. **Пробовземане:** Да се осигури изпращане на проби (далак, бял дроб и цяла кръв, взета от сърдечния мускул) от отстреляни здрави животни и/или намерени умрели животни с клинични признаци на заболяване към лабораториите на БАБХ.

V. Към Български ветеринарен съюз (БВС) – Областна колегия Габрово:

1. **Разяснителна дейност:** Частно практикуващите ветеринарни лекари да проведат активна информационна кампания сред собствениците на обслужваните от тях обекти относно признаците, начините на предаване и превенцията на заболяванията "син език", шап и шарка.

VI. Към собствениците на животновъдни обекти (контролът по изпълнението се възлага на ОДБХ):

1. Да извършват регулярна дезинсекция чрез напръскване на помещенията и местата, обитавани от векторите (обори, торища, около поилки).

2. Да обработват животните с ветеринарномедицински препарати (репеленти), предписани от обслужващия ги ветеринарен лекар.

3. Да уведомяват незабавно обслужващия ги ветеринарен лекар при всяка промяна в здравословното състояние на животните или при завишена смъртност.

Гласували:

„ЗА“ – 22

Против – 0

Въздържали се – 0

Проектът на решение бе приет.

Изготвил протокола:

Инж. Христо Башев

Гл. експерт в Дирекция „АКРРДС“